

PREDSTAVUJEME MESTÁ A OBCE NOVOHRADU

NOS Lučenec v rámci monitoringu miest a obcí regiónu uvádza cyklus „**Predstavujeme mestá a obce Novohradu**“. Ide o reportáže zamerané na oblasť miestnej kultúry. Pokračujeme obcou:

RAPOVCE

História: Prvá písomná zmienka je z roku 1299 ako Rop. Na mape S. Mikovínyho z r. 1742 je zaznamenaná ako Rapp. Obec patrila viacerým rodom (Kačicovcom, Batthovcom), naposledy Coburgovcom. Oficiálny názov Rapovce bol zavedený v roku 1920. Dnešná pustatina Demečer bola v stredoveku samostatnou

obcou Dewecher a bola doložená už v roku 1512. Zemepán Pavel Batta dal v roku 1821 postaviť kúriu, neskôr známu ako „Zelený kaštieľ“, pri ktorej sa nachádzal anglický park.

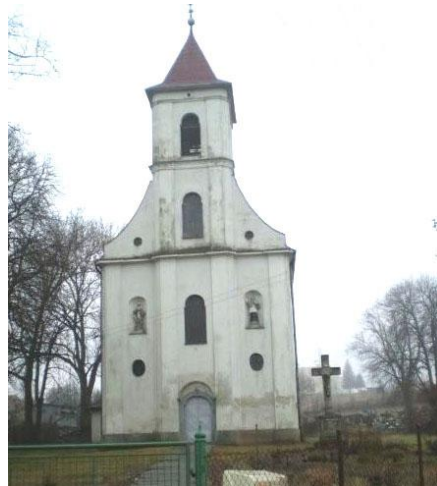

Časť Zeleného kaštieľa - kúria

Kúria bola v r. 1933 zbúraná, a zachovala sa iba **studňa**, je vraj hlboká 26 m. Z pamiatok je potrebné spomenúť zrúcaninu **kostola**, ktorý bol zničený v druhej sv. vojne (31.12.1944). Zachovali sa iba obvodové múry, rekonštruovaný bol v roku 1966. Pôvodný kostol sv. Martina pochádzal z r. 1764, prestavaný bol v r. 1854 a 1895. Fara, pôvodne klasicistická kúria je z roku 1768. Pred obecným úradom sa nachádza **pomník** postavený na pamiatku oslobodenia obce.

V roku 1922 bol založený Kultúrny spolok, ktorý nacvičoval divadelné hry. V obci boli dve kultúrne organizácie, a to Matica slovenská a Csemadok. S výstavbou **kultúrneho domu** sa začalo v roku 1969 a odovzdaný bol 9. novembra 1974. Vedúcim KD od r. 1976 bol Ferenc Bolcsó.

Kostol v Rapovciach

O rozvoj kultúry sa starali Ján Simon, Ruženka Babicová a najmä Katarína Magová, ktorá nacvičovala aj divadelné predstavenia. V roku 1984 bolo vo veľkej sále kultúrneho domu namontované zásuvné hľadisko. Je to jediné takéto zariadenie v celom regióne, má kapacitu 250 miest a dodnes je funkčné. Obecná kronika bola vedená od roku 1974. Od roku 1986 bolo v obci zriadené kino Mier a premietalo sa trikrát týždenne. Knihovníkom bol od roku 1951 Jozef

Mihál. Z polovice 18. storočia sú známe rôzne tzv. bosorácke procesy v Novohrade. Takto mučený bol v roku 1754 aj Márton Kovács z Rapoviec. Z ľudových zvykov priblížime aspoň tie svadobné. Ženich pri pytačke daroval neveste perníkové srdce a nevesta obdarúvala ženícha najčastejšie košľou. Všetky veci nevesty sa slávnostne prevážali na koči do nového domu a ženich musel zaplatiť na ceste tzv. „výkupné“. Vždy hrala cigánska hudba a tancoval sa aj čardáš. Nárečie prevládalo maďarské-plavecké (Palóc). Ľudové výrobky sú zdokumentované v „Palóc múzeum“ v Balážskych Ďarmotách, čiastočne aj v Novohradskom múzeu a galérii Lučenec a v Mestskom múzeu vo Filákovci. Pečatidlo pre obec Rapovce vyrobil v roku 1857 rytec – kočovný Róm-Cigáň.

A ako prezývali Rapovčanov? Príbeh, prečo sa žartovne posmievajú Rapovčanom opísal Polívka v knihe „Lučenec a kraj novohradský“: „**Kto vraj im nadrobil do mesiačika?**“ Ako ľudia boli pracovití a dobrí gazdovia, nezvykli pri večeri svietiť v domácnostiach, najmä za jasných večerov mesačných. Raz jedna rodina vrátila sa z práce domov veľmi neskoro, svietil mesiačik, dobre sa im pracovalo a práca musela byť skončená. Ustátí doma zasadli za stôl, odkrojili chlieb a večerali. Boli navyknutí večerať kyslé mlieko zo spoločnej misy na stole a zajedať chlebom.

Pokr. zo str.1

Mesiačik predieral sa cez kvety v obluku a osvetľoval stôl. Jeho svetlo tvorilo veľký kruh, ako skutočnú misu. Ľudia súc navyknutí pokrájajú chlieb hádzať do spoločnej misy, jeden za druhým drobili chlieb do – jasného kruhu na stole. Nazdali sa, že je to misa s mliekom. Prefakli sa, keď zbadali svoj omyl. Táto nehoda nezostala tajomstvom, ale rozniesla sa po celom okolí a dnes každý Rapovčan sa veľmi zlostí, keď sa ho dakto opýta, ako to bolo s mesiačikom a kto im doň nadrobil.

Súčasnosc:

Rapovce majú 990 obyvateľov. Starostom obce je **PaedDr. Ivan Eibner**.

Netreba ho osobitne predstavovať, naľkoľko v okolí ho pozná takmer každý. Jeho meno bolo spájané predovšetkým zo športom, vždy mal nos na talenty. Ako reprezentačný tréner Československa vychoval niekoľko významných adeptov atletiky a vzpierania. Aj na poste starostu v oblasti miestnej kultúry zavádza nové netradičné súťaže najmä počas osláv Dňa obce. Stará sa o svojich obyvateľov a rozvoj obce, práve v rámci podujatia „Deň obce“ bude slávnostne odovzdaná nová 30 b.j. určená sociálne slabším občanom.

Aj keď v súčasnosti už neexistuje kultúrne stredisko, všetky kultúrno-spoločenské aktivity zastrešuje obec. Predsedom kultúrnej komisie je Bozová Angelika.

V Rapovciach organizujú tradičné podujatia, ako fašiangy, stávanie mája, MDD a keďže starosta je duchom stále športovec, pochopiteľne aj množstvo už spomenutých športových súťaží. Spomeniem napr. Martinský beh, atletické

preteky a futbalové turnaje ZŠ v rámci mikroregiónu Velických jazier.

VUS Jánošík

Vatra

Varenie kapusty

Osobitnú pozornosť si zaslúži najmä podujatie **nazvané „MEDZINÁRODNÉ OSLAVY DŇA OBCE A VSTUPU DO EÚ“**. Tie tohtoročné sa budú konať v sobotu 30. 4. 2011 a okrem bohatého kultúrneho programu je pripravená aj nasledovná súťažná lahôdka. Starosta vymyslel takéto súťažné disciplíny: pre **ženy (hod vidlami)** a trojboj pre **mužov (hod metrovicou, váľanie kolesa, hod železnou šunkou)**. Akcie sa zúčastňujú 3 obce zo SR (Rapovce, Kalonda, Mučín) a 3 obce z MR. Samozrejme, že pre návštevníkov sú pripravené vystúpenia folklórnych, tanečných, speváckych skupín, ale aj stávanie mája a zapálenie vaty. Preto, kto chce zažiť niečo výnimočné, nech Rapovce určite neobíde.

Darí sa im aj v oblasti získavania dotácií na kultúrno - výchovnú činnosť. Už viac rokov sa koná regionálna prehliadka rómskej mládeže v speve a tancoch z mikroregiónu Velických jazier. Súťaž finančne podporilo MK SR z programu Kultúra národnostných menšín. V súčasnosti v obci pracuje viacero organizácií: ZO Csema-dok pod vedením Očovajovej Terézie, Dobrovoľný hasičský zbor, Klub dô-

chodcov, TJ, ale aj dve OZ – OZ Poiplie (Ing. Šúliová Darína) a OZ Pokorap (Viliam Rácz).

O obci bola vydaná v roku 2005 publikácia „**Poznávajme Rapovce a okolie**“, autorom je PhDr. Jozef Drenko.

Rapovce sú rodomiskom či pôsobiskom viacerých významných osobností:

Štefan V á r k ő z y, okresný dekan rožňavského dekanátu, sudca diecezného súdu, redaktor Katolíckych novín v Bratislave.

Ing. arch. **Ladislav B u k r a n** – vyštudoval Strednú priemyselnú školu stavebnú v Lučenci a Slovenskú vysokú školu technickú – fakultu architektúry v Bratislave.

Eva D r a h o v s k á – E i b n e r o v á, rod. Šuleková – učiteľka, trénerka atletiky, podnikateľka. Je držiteľkou mnohých titulov SR i ČSSR v behu na 400 m prekážok, 2 krát vyhrala Čsl. pohár v tejto disciplíne. Od 1986 až do dnešných dní držiteľka slovenského rekordu v behu na 400 m prekážok časom 57,70 sek

Mgr., Ph.D. **Tibor P a p p** – politológ, vedecký pracovník, poradca predsedu NR SR.

Medzi športovcov, ktorí úspešne reprezentovali obec, región a SR patria:

Milan Kajba – vzpieľač, držiteľ mnohých titulov (1. miesto Majster ČSSR v trhu).

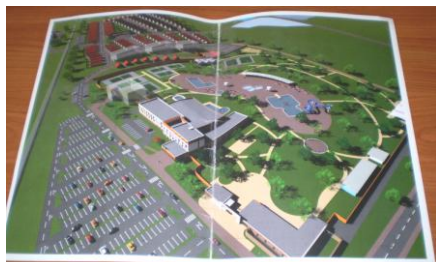
Patrik Eibner – tréner jazdeckého, ako jediný zástupca sa zúčastnil Majstrovstiev sveta v roku 2001 vo francúzskom mestečku Lion d' Angers, obsadil 35. miesto. Stal sa prvým jazdcem v novodobej histórii slovenského jazdeckého športu, ktorý dokončil preteky.

Pokr. zo str 2:

Rapovce ponúkajú niekoľko prírodných zaujímavostí: Chránený areál **Volavčia kolónia**, vyhlásený v r. 1992 a Chránené vtáčie územie **Poipie** (od Lučenca po Šahy).

V súčasnosti sa Rapovce spomínajú predovšetkým s výstavbou **akvaparku Novolandia**.

Jeho zriadenie súvisí v objavení prameňa termálnej 38°C teplej vody s liečivými účinkami podobnej morskej. Napriek viacerým problémom so získavaním dotácií či hľadaním investora, predsa svitlo na lepšie časy. Spoločnosť Thermalpark Lučenec sa nakoniec rozhodla vybudovať z vlastných prostriedkov aspoň menšiu variantu pôvodného akvaparku. Mal by byť hotový už túto letnú sezónu, jedná sa o tri bazény – sedací, plávacie a detský. Držíme im palce, základ by tu už bol. Ale na druhej strane je nepochopiteľné, že takýto zdroj, akým je voda z prehistorického mora pred niekoľkými miliónmi rokov, nenachádza podporu.

Starosta ako i zástupcovia investora veria, že ľady sa prelomia. V našom regióne by to bol prvý akvapark so všetkým, čo k tomu patrí.

Zamyslenie na záver? A opäť je tu ten istý problém, že niekto nechce podporiť a využiť to, čo už raz máme, čo už raz bolo objavené, ale radšej podporujeme častokrát nereálne vízie niečoho, či niekoho. Stále nedokážeme predať to úžasné v našom Novohrade a zabúdame, že premárnený čas sa nikdy nevráti. Za skúsenosťami nemusíme chodiť ďaleko. Len pár kilometrov od Rapoviec. Výnimočná atrakcia sa nachádza v maďarskej obci Ipolytarnóc. Paleontologické nálezisko, známejšie je ako Pompejský svetový pravek. V objekte sa nachádza aj 4 D kino a návštevníkom ponúka cestu v čase. Štvordimenzný animovaný film oživuje pravek. Každý divák je pripútaný na pohybujúcu sa sedačku a zážitok tohto unikátu ostáva neopakovateľný. Pozostatky praveku sú pochopiteľne aj na našom území, ale

prírodná rezervácia či podobná atrakcia tu asi tak skoro nebude. A o tom to asi je.

Zdroj: PhDr. Jozef Drenko:
Poznávajme Rapovce a okolie,
Polívka, V.: Lučenec a kraj novohradský

VEL'KÁ NOC

(Zdroj: Emília Horváthová:

Rok vo zvykoch nášho ľudu, internet)

Symbolickým vynesenie zimy z dediny, začína v slovenskom zvykosloví jar. Sviatky jari boli spojené s predstavou o znovuzrození božstiev. Všetky predstavy majú pôvod v staroslovanskom období. Mýtus o zmŕtvychvstaní prevzalo aj kresťanstvo a začlenilo ho do veľkonočných sviatkov. Používanie zelených konárikov bolo u Slovanov natoľko vžitú, že cirkev koncom siedmeho storočia zaviedla ich svätenie.

Na Slovensku zimu, v podobe slamenej ženskej figuríny **Moreny**, vynášali mladé dievčatá na Smrtnú nedeľu. Morena bola oblečená do starých ženských šiat, chodili s ňou po dedine, potom ju zapálili a hodili do vody. Je analógiou smrti a pravdepodobne pozostatkom ľudských obetí zime a jarným vodám. Pôvod tohto zvyku hľadajú bádatelia v pohanských obdobiach. Pôvodne išlo o magický obrad, v priebehu vývoja sa však tento zvyk presunul do polohy zábavy. Takto spievali v Málinci (zdroj: Kvetoslava Benková: *Od Petrovca do Málinca*, IV. časť Výročné zvyky):

Kiselička veľkonočná, d'že si prebivala?
Za humjenci, za kamjenci, tam som
hruške brala.

Kvetná nedeľa, d'že si kľúče poďela?
Ta dala, dala som, svatimu Ďurovi,
svetí Ďuro, stávajú, kľúče odmiškávajú.

Daj, baba, edno vajce, ľebo dve,
s tím ti málo odbudne.

Veľkonočné obdobie začínalo **Kvetnou nedeľou**. Svätili sa vrbové prúty – bahniatka, ktoré sa používali na okiadanie chorých a chránili proti zásahu bleskom. V niektorých obciach Novohradu idú na Kvetnú nedeľu z kostola najprv na cintorín a na hroby svojich blízkych zapichnú „barku“. Pokrmy konzumované na Kvetnú nedeľu mali magicko-ochrannú silu – cestoviny posypané makom a strukoviny. Umývanie bývalo najčastejšie na **Zelený štvrtok**.

S posledným zvonením v tento deň boli spojené rozličné poverby. V Novohrade napájali kravy čerstvou vodou, aby dobre dojili. Varili šťavel a prívarok z lístkov mladé žihľavy. Z cestovín najmä opekance, rezance a šúľance. Zelený štvrtok bol deň, keď sa po 1. raz vyháňal dobytok na pašu. Okrem iných úkonov ho mali chrániť pred strigami kríže, ktoré kolomazou urobili na dvere stajní.

Na **Veľký piatok** v Novohrade, Gemeri a Honte, bili cepami do krtincov, aby sa krty vysťahovali a nenarobili nové. Tento deň pred východom slnka sa mnohí kúpali na potoku, aby nemali vrede, chrasty, lišaje a aby boli po celý rok zdraví. Na **Bielu sobotu** sa pripravovala predovšetkým bravčovina, najmä šunka. Gazdiné varili údené mäso a huspeninu. Na Bielu sobotu sa piekol **obradový koláč**, ktorý sa na východnom Slovensku nazýval paska.

Bol to biely okrúhly koláč. Tradícia určovala upiecť toľko kusov tohto koláča, koľko mala rodina členov. Pôvod má v starom rituálnom pečive, ktoré sa k nám rozšírilo prostredníctvom kresťanstva. Okrúhly tvar pasky symbolizoval slnko, nový život, snahu o zabezpečenie dobrej úrody. Na strednom a západnom Slovensku majú koláče rôzny tvar, prevládajú podlhovasté záviný. V týchto oblastiach sú zaužívané hlavne tieto názvy: Orava a Liptov - baba, Tekov - calta, **Novohrad** – mrváň, Ponitrie – osúch, inde beluš. Keď gazdiná vymiesla cesto, neočistila si ruky a išla pohladkať stromy, ktoré mali v tom roku prvý raz zaraďiť alebo ktoré dávali málo ovocia. Koláče dostali miesto aj v mnohých prísloviach:

nedostali nič = dostali s koláča d'ieru
(Gemer);

dostal z mrváňa d'ieru
(Ábelová)

Na **Veľkonočnú nedeľu** bolo zaužívané svätenie jedál v kostoloch. V niektorých častiach Slovenska piekli jahňa, ktoré patrilo k starožidovským veľkonočným

Pokr. zo str. 3

rituálnym pokrmom. Symbolom Veľkej noci býval aj zajac - kultové zviera germánskej bohyně Ostary. K najtradičnejším veľkonočným jedlám na Slovensku patrili však **vajíčka**, symbolizujúce plodnosť a kontinuitu života. Zo zvykoslavného hľadiska veľmi významným býval **Veľkonočný pondelok**, ktorý sa spájal s kúpaním a šibaním. Vode sa pripisovala očisťujúca a ozdravujúca moc. Dotyku s čerstvou zeleňou zasa schopnosť prinavrátiť životnú silu a zabezpečiť zdravie.

Na **Juraja (24. 4.)** sa „zem sa otvára“, vychádzajú z nej hady, žaby a iné živočíchy, ktoré v nej prezimovali. Ľudia zakladali jurské ohne, verili, že ich ochránia pred strigami.

Kto stretol hada, bude po celý rok lenivý, ak však jaštericu, bude šikovný:

Jašterička mladá, ochráň ma od hada, a ja ťa ochránim od mrcha človeka.

Dobrá rada!

Kto do Veľkej noci vyčistí aspoň jednu studničku, bude po celý rok zdravý.

Tradícia „otvárania“ studničiek je staroveká, predkresťanská. Náš región je neskutočne bohatý na množstvo minerálnych prameňov, studničiek, ale aj prameňov potokov a najmä pramení tu rieka Ipel'. V minulosti bývalo studničiek veľa v každom chotári. Dnes sa na ne akosi zabudlo. Aj toto by mohol byť nápad pre zmysluplné aktivity školákov či folkloristov. Spojilo by sa príjemné s užitočným. Oživil by sa zabudnutý zvyk vo forme pekného podujatia a studnička by slúžila všetkým okoloidúcim.

Sklárska VELKÁ NOC

ako sviatok pre mužov

- alebo zvyky sklárov počas **Veľkej noci**:
(Zdroj: Monografia „Sklárne v Malohonte“, autori – Ján Žilák - Richard Kafka - Štefan Repčok – 2001)

Zelený štvrtok – V tento deň musel každý muž piť alkohol „**proti žabe**“. Kto si nevypil, vystavoval sa „nebezpečiu“, že v priebehu leta mu nejaká žaba „spočíta zuby“ alebo ho „osíkuje“. To potom znamenalo, že do roka zomrie. A to bol dostatočný dôvod na pitie.

Veľký piatok – Niektorí ešte nestihli ani vytriezvieť a už museli piť „**od hada**“. Kto nepil, mohlo sa mu stať, že ho uštipne had a bude mu „amen“. Had je had, lepšie mať s ním pokoj. Každý sklár uznal, že radšej užije zaručený liek – alkohol, ktorý ho ochráni od všetkého zlého.

Biela sobota – pilo sa „**od jašterice**“.

Kto takto pil tri dni po sebe, mal „istotu“, že sa mu nič zlého nestane.

Aké z toho plyní ponaučenie?

Žiaľ, zvyk nepočítal s dnešnými rýchlo-podnikateľmi, ktorí aj dvestoročné sklárne, ocenené na svetoznámych výstavách, ako boli v Utekáči (210 r.) či Zlatne (175 r.), položili na lopatky, a možno to bolo aj preto, že sklári zabudli na staré zvyky a nepilo sa „od novopodnikateľov“ či „privatizérov“.

KOKAVČAN **SLÁVNY A SKROMNÝ**

Pavel Bielčík, známy výrobca ľudových hudobných nástrojov, ale aj hráč a spevák, ale predovšetkým skromný človek.

Je rozvážny, starostlivo zvažuje čo povie, jeho som rozčúleného ešte ani nevidel. Mal som tú možnosť stráviť s ním, už dávno, celý jeden mesiac na školení a dokonca sme bývali obidvaja v jednej izbe. Už vtedy som si ho vážil a obdivoval. Dnes po mnohých rokoch som ho požiadal o rozhovor. Na návštevu sme sa vybrali spolu s kolegyňou. Vo dverách nás privítala manželka, lebo Paľko je vraj v dielni, u seba. Ako slušnosť kaže, neprišli sme s „prázdnu rukou“. Paľko nato hneď povedal, že tak sa aj

patrí chodiť všade, lebo len „bratislavský novinár“ chodí bez fľašky a to je o ničom. Po takomto milom zvitani sme pokračovali. Keď sa tvoje meno spomína najmä v súvislosti s fujarou. Nedá sa nespomenúť meno Juraj Kubinec.

P. Bielčík, J. Kubinec, J. Beracko

Tento, ujo Kubinec zo Salajky, ťa ku kumštu a láske k fujare vlastne priviedol. Minulý rok sme si pripomenuli 120. výročie jeho narodenia a v apríli to bude už 25. rokov od úmrtia (28. 4. 1986) zakladateľa prvého fujarového tria na Slovensku.

Ako si ty spomínaš na prvé stretnutie s nestorom slovenských fujaristov?

Bolo to ešte v roku 1962. Spolu s kamarátom Ľurom Berackom sme išli za ujom Kubincom. Ten, keď nás vypočul, dal nám do rúk fujary, ukázal ako sa to správne drží a podme hrať, povedal. Takto sme sa zoznámili.

Čo si robil odvtedy a kedy si sám vyrobil prvú fujaru?

Ja som bol nedočkavý a tak sme spolu s otcom zohnali „bazovô“ drevo a s požičanými vrtákmi sme sa pokúšali dačo vyrobiť. Ale nedarilo sa. Neskôr mi ujo Kubinec požičal fujaru, bola ťažká, ja-seňová. Urobil tak asi preto, aby si to človek vedel viac vážiť, lebo človek sa musí najprv na planom učiť a skúšať a až potom na lepšom. Až v roku 1963 sa mi podarilo vyrobiť svoju prvú fujaru.

Je o tebe známe, že od roku 1970 si bol členom FS Kokavan a vystupoval si doma i vo svete. Si držiteľom mnohých ocenení (Kvet kultúry...) a v tejto dielni som ich napočítal viac ako dvadsať. Si držiteľom titulu „majster ľudovej umeleckej výroby“.

Vieš povedať, koľko si vlastne vyrobil týchto umeleckých skvostov?

Toto viem presne, lebo si vedím podrobnú evidenciu.

Pokr. str.5

Pokr. zo str. 4

Doteraz to bolo 558 fujár, predaných a darovaných, 4 mám ešte hotové doma a 2192 píšťaliiek, z toho 92 dvojačiek a asi 100 ks mám ešte doma.

V roku 1974 si vyrobil dvojitú fujaru z jedného kusa javorového dreva, a bol si prvý, kto v dejinách to dokázal.

Ako raritu pri 25. výročí SNP pre ÚĽUV som ju vyrobil. Bolo to ťažké, 12 kusov som pokazil, ale nakoniec sa to podarilo a ÚĽUV ju odkúpil.

Kde je teraz?

Potom, keď ju videli Rusi, tak tí ju odkúpili a teraz sa nachádza v Moskovskom múzeu.

Hrajúca palica, ako ťa to napadlo, lebo o strieľajúcich paliciach sa vie, ale o hrájúcej som nepočul?

Požiadal ma o to vtedajší riaditeľ NM p. Ivan Mačák. Vyrobit som ju z bazy, pestovanej doma v záhrade. Ale viac som to už neskúšal. Teraz je hrajúca palica vystavená v Slovenskom národnom múzeu na Bratislavskom hrade.

Koľko trvá výroba jednej fujary, ak sa to dá povedať, kde nachádzaš materiál, či sám či máš pomocníkov, Tvoja svätyňa je tvoja dielňa, koľko času v nej tráviš.

Výroba jednej trvá 120 až 150 hodín. Materiál zháňam väčšinou s Mirom Moncolom, chodíme takto v zime, v čase vegetačného klúdu. Voľakedy sme chodili pešo, teraz už aj na aute a chodíme aj ďalej, naposledy sme boli až v Nižnom Skalníku. No a v tejto mojej dielni strávim denne aj 12 hodín.

Je to množstvo hodín, čo na to hovorí rodina, manželka, deti alebo vnúčence?

Manželka Katka je už na to zvyknutá. Máme spolu dve dcéry Katku a Kamilku a už aj dve vnučky Barborku a Lauriku.

Teraz si členom kokavského tria fujaristov, spolu s Miroslavom Moncolom a Janom Krotákom, je známe, kedy ste ho založili?

Vyššie 20 rokov som hrával s Jurajom Kubincim, a keď sa jeho synovia Fero

a Marco odsťahovali do Poltára, tak sme hrávali s Berackom. V súčasnej zostave fungujeme asi 15 rokov.

V prvom tohtoročnom čísle nášho REKUS-u sme ťa spomínali v súvislosti s Kóreou. Ako si sa tam ty, Kokavčan dostal. Veď naše Slovensko reprezentovali len štyria umelci na Svetovom festivale umenia a kultúry v decembri minulého roku v Kórey. Ty si sa zapísal dobre, v prekrásnom kroji si sa predstavil spevom a hrou na fujaru a ako sme počuli, mal si obrovský úspech.

Jeden človek z ministerstva zahraničných vecí, ambassador v Soule p. Dušan Bella, to má na svedomí. Tento pán Bella, ako veľvyslanec počul dakde moje CD „Pavel Bielčík a jeho hostia“. Zapáčilo sa mu a dal ma vypátrať. Skontaktoval sa so mnou. Ale ja som najskôr odmietol, lebo 12 000 km je dlhá cesta. No v dobrej vôli som nakoniec súbil. A keď raz dám sľub, tak ho musím aj dodržať. Ešte vlni v apríli sa prihlásilo vyše 100 štátov. Každý štát poslal materiál – fotky, životopis, nahrávky. Porota vybrala 52 umelcov a títo všetci dostali certifikát „Svetový majster...“ - "World Master in Arts & Culture". Deväť dní som tam bol a nebanujem. Lebo lepšie je raz vidieť, ako 10 ráz počuť.

Keby som sa opýtal – čo ty sám považuješ za svoj najväčší úspech?

Že som sa dožil vyše 70 rokov, chvalobu v dobrom zdraví, že sa mi podarilo oženiť, spolu sme už 47 rokov a že sme vychovali 2 dobré deti.

Skromnosť, pokora a rozvaha, to sú tri vlastnosti, ktoré ťa vystihujú. Čo je tvojím krédom, akoby si zhrnul tvorbu, koľko ešte chceš vyrobiť. Kto ich vyrobil najviac na Slovensku, či ti je známe?

Chcem vyrobiť ešte lepšie a potom ešte lepšie, a toto ma pritom neustále motivuje. Chcem, aby z toho niečo bolo, lebo veľa razí sa podarí, ale veľa razí aj nie.

Stalo sa v Novohrade: TOMPA MIHÁLY

Na počesť tohto maďarského spisovateľa sa každoročne koná „Súťaž v umeleckom prednese poézie a prózy v maďarskom jazyku“. Vyhlásovateľom súťaže je Republiková rada Csemadoku v Bratislave. Okresné kolo prebiehalo počas dvoch dní, a to 9. - 10. marca 2011 v CVČ Magnet v Lučenci. Organizátormi boli BBSK – Novohradské osvetové stredisko Lučenec a Novohradský oblastný výbor Csemadoku v Lučenci. Do jubilejného XX. ročníka sa prihlásilo celkom 75 súťažiacich, z toho 40 na poéziu a 35 na prózu. Súťažiacich hodnotila trojčlenná porota v zložení P. Kerner Edit, Sándor Zsombor a Demus Péter. Celoslovenské predkolo sa konalo dňa 24. marca 2011 vo Vinici.

Výsledky súťaže, a do celoslovenského /krajského/ predkola postúpili:

Poézia - I. kategória: 1. Fekete Emma Lili – ZŠ J. Kármána Lučenec, 2. Maksi Veronika – ZŠ Radzovce, 3. Mészáros Fatima – ZŠ J. Kármána, II. kat.: 1. neudelené, 2. Both Tamás – ZŠ Mládežnícka Fiľakovo, Csöbönyei Thelma – ZŠ J. Kármána Lučenec, 3. Koronczi Annamária – ZŠ J. Kármána Lučenec, III. kat.: 1. Szvorák Lilla – ZŠ Mládežnícka, Fiľakovo, 2. Kapsa Monika – ZŠ Veľké Dravce, 3. Gyetvai Júlia – ZŠ J. Kármána Lučenec, IV. kat.: 1. Benko Fruzsina Borbála – Gymnázium, Fiľakovo, 2. Kelemen Zsófia – Gymnázium Fiľakovo, 3. Bolyós Csilla – Pedag. a soc. akadémia Lučenec, V. kat.: 1. Kontor Péter – Trebeľovce

Próza - I. kategória: 1. Galamb Krisztián – ZŠ Čakanovce, 2. Fekete Virág Fanni – ZŠ J. Kármána Lučenec, 3. Csányi Mátyás – ZŠ Belina, II. kategória: 1. Bari Kamilla – ZŠ Mládežnícka Fiľakovo, 2. Botos Ramóna – ZŠ J. Kármána Lučenec, 3. Princz Réka – ZŠ J. Kármána Lučenec, III. kategória: 1. Neudelené, 2. Fülöp Barbara – ZŠ Mládežnícka Fiľakovo, 3. Szakó Boglárka – ZŠ Mládežnícka Fiľakovo, IV. kategória: 1. Pregi Emese – Gymnázium, Fiľakovo, 2. Danyi Viktória – Gymnázium, Fiľakovo, 3. Gyetvai Anna – Gymnázium, Fiľakovo

Karol Galcsík

PREČO SOM NA SVETE RÁD/RADA

Putovná výstava výtvarných prác s protidrogovým zameraním bola sprístupnená návštevníkom v dňoch **14.-18. marca 2011** v priestoroch Domu MS v Lučenci. Organizátormi výstavy v našom meste bolo BBSK-Novohradské osvetové stredisko Lučenec a Dom Matice slovenskej v Lučenci. Vystavených bolo 66 prác, medzi ktorými bola aj práca nazvaná „Cesta okľukami“ autorky **Kataríny Hudákovovej**, študentky Pedagogickej a sociálnej akadémie v Lučenci.

História celoslovenského protidrogového výtvarného projektu sa začala v Bratislave v roku 1994, keď vznikol prvotný nápad realizovať projekt takého zamerania. Autormi prác sú mladí ľudia vo veku od 14 do 18 rokov, ktorí vyjadrili prostredníctvom výtvarnej výpovede svoj postoj k drogám a k závislosti.

AMFISTI sa stretli

Okresné štúdio AMFO (amatérska fotografia) alebo Klub amatérskych fotografov pri BBSK - Novohradskom osvetovom stredisku v Lučenci pripravilo stretnutie svojich členov. Konalo sa v sobotu 12. marca 2011. Lektorom stretnutia bol **Mgr. Miroslav Zaťko** z Banskej Bystrice. Hlavnou témou bol výber fotografií na regionálnu výstavu amatérskej fotografie nazvanú „**AMFO 2011**“. Táto sa uskutoční v dňoch 13. – 29.4. 2011 v Dome Matice slovenskej v Lučenci.

KÁRMÁNOVÉ DNI

42. KÁRMÁNOVÉ DNI sa organizujú na počesť významného maďarského spisovateľa **Józsefa Kármána ml.** už od roku 1969. Tie tohtoročné začali 9. marca a potrvajú až do 12. apríla. Organizátormi sú Základná organizácia a Novohradský oblasťný výbor Csemadoku a Novohradské osvetové stredisko. Podujatie je spre-vádzané pestrou ponukou programov. Dňa 13. marca sa uskutočnil pietny akt kladenia vencov pri pomníku Józsefa Kármána. Potom nasledoval **Slávnostný kultúrny program** v Dvorane Reduty a slávnostný príhovor mal **Péter Csúsz**, poslanec BBSK. V Pamätnom dome J. Szabóa sa 17. marca konala prezentácia knihy **Kubička Kucsera Klára**: Jednota výtvarných umelcov Slovenska. V Maďarskom kultúrnom stredisku sa uskutočnili dve prednášky a výstava. Prvá bola 24. 3. a István Böszörményi prednášal na tému: **Lučenecký kalvánsky kostol 300 rokov**. Druhá bola 31.3. a prednášateľom bol Jozef Puntigán – **Csontváry v Novohrade**. Výstava fotografií **Miklósa Durayho „Prírodné krásy Karpát“** sa konala 28. marca. Dôstojným ukončením bude predstavenie Divadla THÁLIA z Košíc „**Niekde v Európe**“, ktoré sa uskutoční **12. apríla 2011** o 19.00 hod. v Dome kultúry B.S. Timravy v Lučenci. Pozývame všetkých milovníkov divadla. **Niekde v Európe** – príbeh odohrávajúci sa koncom druhej svetovej vojny, kde hlavnými hrdinami sú deti – tuláci, ktorí sa potulujú, drancujú, hľadajú jedlo. Útočisko nájdú v starom, rozbitom kaštieli, v ktorom žije známy dirigent Péter Simon. Spočiatku – pretože je dospelý, čiže nepriateľ, chcú ho popraviť, lenže rýchlo sa rozvíja medzi nimi priateľstvo, kde dôležitú úlohu hrajú odpustenie, láska. **Réžia: Levente Moravetz**. Na základe rovnomenného filmu napísali Géza Radványi a Béla Balázs

LUDOVÉ UMENIE HISTORICKÉHO NOVOHRADU

- **národopisná výstava na filákovskom hrade**. Hradné múzeum vo Filákovke otvorilo 18. marca 2011 v Bebekovej bašte Filákovského hradu atraktívnu výstavu pod názvom „**Ľudové umenie historického Novohradu**“. Výstava je prvým pokusom o spoločnú prezentáciu ľudového umenia Slovákov a Maďarov z územia niekdajšej župy Novohrad, tak zo Slovenska, ako aj Maďarska. Na usporiadaní spolupracuje inštitúcia so Slovenským národným múzeom – Etnografickým múzeom z Martina, Novohradským múzeom a galériou z Lučenca a Palóckym múzeom z Balašských Ďarmôt (MR). Krásne novohradské výšivky, tkaniny, paličkované čipky, čepce, kožušky a iné časti kroja, podobne ako bo-hato zdobené doklady pastierskeho umenia, domáckej výroby, ľudového nábytkárstva či hrnčiarstva ponúkajú možnosť hľadania paralel a odlišností v tradičnej materiálnej kultúre Slovákov a Maďarov žijúcich na dvoch stranách hraníc. Na vernisáži vystúpil heligónkar Rudolf Václavík z Lučenca a speváčka ľudových piesní Ilona Magdene z obce Studená. Výstava prezentujúca vyše 350 originálnych artefaktov bude sprístupnená do **24. mája 2011**.

Mgr. Attila Agócs, riaditeľ Hradného múzea vo Filákovke

Dielňa ľudových remesiel

vo fotografií:

Ľudia – roky – udalosti

Výročia osobností

v mesiaci – apríl 2011

(Kalendár výročí 2011 sa nachádza aj na našej web stránke- www.nosl.sk)

KUSÝ Ivan – 90. výročie nar. (6.4.1921 Dobroč) – literárny vedec, editor, od r. 1951 pracoval v Ústave slovenskej literatúry SAV.

LIPSÝ Ján – 245. výr. nar. a 185. výr. úmrtia (10.4.1766 Sedličná – 2.5.1826) – kartograf, autor najlepšej mapy Uhorska svojich čias, na 9 listoch obsahovala všetky uhorské mestá, dediny, hrady, pevnosti, bane, hámre a pod. Školské vzdelanie získal na kalvínskej škole v **Lučenci** (1776-1777).

ONDREJOVIČ Slavomír – 65. výročie nar. (17.4.1946, Lučenec) – jazykovedec, prekl. Umeleckým menom Ondrej Slavkovský.

PETIAN (PETÉNYI) Juraj Natán – 205. výročie nar. (20.4.1806 Polichno) – kultúrny pracovník, mecén, podporovateľ slov. národných podujatí. Od r. 1827 evanjelický farár v Polichne, kde dal vystavať faru. Juraj sa stal podporovateľom slovenských národných podujatí a ústavov, testamentálne venoval základinu 7.000,- zlatých na založenie Matice slovenskej.

KUBINEC Juraj – 25. výročie úmrtia (28.4.1986 Kokava n/R-časť Utekáč, Salajka) – nestor slovenských fujaristov, zakladateľ prvého fujarového tria na Slovensku.

SPIŠIAK Jaroslav – 60. výročie nar. (28.4.1951) – folklorista, interpret kokavských ľudových piesní

Zakladateľ Okresného vlastivedného múzea vo Fiľakove

Prírodovedec - ornitológ, stredoškolský učiteľ **RNDr. Zoltán Molnár** sa narodil 4. 1. 1909 v obci Brezina, okres Trebišov v učiteľskej rodine. Ľudovú školu navštevoval v obci Záhor, okres Sobrance. Gymnaziálne štúdiá absolvoval v Užhorode, kde maturoval v r. 1929. V r. 1929-34 študoval prírodopis a zemepis na Prírodovedeckej fakulte Karlovej univerzity v Prahe. Tu sa začal špecializovať na ornitológiu a geomorfológiu.

V r. 1935 prišiel do Lučenca, kde v r. 1935-37 a 1945-51 pôsobil ako stredoškolský učiteľ na tamomšom gymnázii. Počas druhej svetovej vojny vyučoval v Berehove a Užhorode. V r. 1949 sa stal okresným konzervátorom štátnej ochrany prírody pre okres Lučenec, v tejto funkcii pokračoval aj po preložení do Fiľakova. V r. 1951 založil vo Fiľakove Okresné vlastivedné múzeum, ktorého riaditeľom bol do r. 1973. Vo Fiľakove súbežne pôsobil ako gymnaziálny profesor v r. 1951-77, vyučoval biológiu a zemepis.

Počas svojej celoživotnej praxe vykonal významný geologický, paleontologický i zoologický výskum okolia Fiľakova. Ako člen ornitologickej spoločnosti zmapoval vtáctvo spádového regiónu. Ako stredoškolský učiteľ vychoval veľké množstvo žiakov, u ktorých sa snažil

prebudiť lásku k prírode. Zomrel 27. 11. 1987 vo Fiľakove a tu je i pochovaný.

PhDr. František Mihály

Základná škola Slobody 2 v Poltári realizuje projekt – Moderná škola – základ života

Od septembra 2009 sa žiaci našej školy učia po novom. Umožňuje im to najmodernejšia technika zakúpená z projektu Moderná škola – základ života, ktorý vyhlásilo **Ministerstvo školstva SR a Agentúra MŠ SR pre štrukturálne fondy EÚ v operačnom programe Vzdelávanie**, Prioritná os 1. Reforma systému vzdelávania a odbornej prípravy, Opatrenie 1.1. **Premena tradičnej školy na modernú.**

Pre účely projektu finančne prispel aj Európsky sociálny fond spolu so sumou so ŠR vo výške 99 627,25 €, so spoluúčasťou zriaďovateľa, ktorým je mesto Poltár, s príspevkom 5243,54 €. Celková finančná hodnota projektu je 104 870,79 €.

Cieľom projektu je uskutočniť obsahovú prestavbu vzdelávania na škole s využitím inovovaných foriem a metód výučby a tým pripraviť absolventov pre potreby vedomostnej spoločnosti, vytvoriť a implementovať školský vzdelávací program na základnej škole spoločne s inováciou didaktických pomôcok, vytvoriť a zimplementovať školský vzdelávací program cez e-learningový portál pre premenu tradičnej školy na modernú. Súčasťou projektu je aj výškolenie pedagógov a zanalyzovanie vzdelávacieho procesu.

Obsahom nášho cieľavedomého zámeru sú rôznorodé

pokr. str. 8

Ľudia – roky – úľalosť

Pokr. zo str. 7 vzdelávacie a tvorivé aktivity pre pedagógov i žiakov pripravené tak, aby pomohli rozvíjať ich kľúčové kompetencie a zručnosti, a pomohli nájsť cestu k inovácii výučby na našej škole. Chceme tak prispieť k budovaniu tvorivého vzdelávacieho prostredia. Základným očakávaným výsledkom tejto práce bude dotvorený a praxou overený vlastný školský vzdelávací program s pestrú ponukou kvalitných a atraktívnych vzdelávacích foriem a metód a množstvom nových učebných pomôcok.

V rámci projektu a vďaka príspevkom z EÚ, MŠ SR a aj spoluúčasti Mesta Poltár sme zakúpili tri najmodernejšie INTERWRITE DUALBOARD tabule, ktoré slúžia žiakom 1. aj 2. stupňa. Prostredníctvom nich sa naši žiaci učia modernejšie, a hlavne zaujímavejšie a tvorivejšie. Už prváci si pri tomto výdobytku najmodernejšej techniky skúšajú prvé písma a číslice. Pracujú s edukačnými programami a škola sa tak pre nich stáva miestom, kde sa učia hrou. Taktiež máme k dispozícii e-learningový portál, prostredníctvom ktorého žiakom zadávame učebné texty, zadania, úlohy a testy. Všetci žiaci majú na tento portál vlastný prístup a môžu pracovať aj doma. Poskytuje to ďalší priestor pre lepší kontakt učiteľa a žiaka a taktiež pomáha pri domácej príprave na vyučovanie. Dokúpili sme a naďalej budeme dokupovať tiež potrebné didaktické pomôcky na vyučovanie jednotlivých predmetov, ktoré sú do projektu zapojené. Napríklad moderné pomôcky na vyučovanie biológie, fyziky, chémie a cudzích jazykov. Všetky tieto moderné pomôcky sú výborným pomocníkom pre vyučujúcich a našich žiakov. Informácie im tak môžeme sprostredkovať zaujímavou a hlavne názornou formou, čo uľahčuje pochopenie učiva i ľahšie zapamätávanie.

Napriek tomu, že projekt končí už v r. 2011, všetky získané pomôcky a didaktická technika budú škole slúžiť aj naďalej v zdokonaľovaní výučby a premene tradičnej školy na modernú.

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť

Projekt je spolufinancovaný
zo zdrojov EÚ

Mgr. Andrea Nociarová, ZŠ Slobody 2, Poltár

Ako sme premenili tradičnú školu na modernú

Všade sa hovorí o eurofondoch a pomoci EÚ na rozvoj vidieka, školstva, dopravy a iných rezortov. Tak sme sa jedného dňa pod vedením pani zástupkyne našej školy PaedDr. Ľubice Machavovej rozhodli pozrieť na možnosť využitia finančných prostriedkov z ESF pre našu školu. Dozvedeli sme sa o výzve Agentúry Ministerstva školstva SR pre štrukturálne fondy EÚ v rámci operačného programu Vzdelávanie. Našli sme na škole pár jednotlivcov, ktorí boli ochotní zapojiť sa do prípravy projektu. Dali sme mu názov: Ja, človek, súčasť prírody: „Poznám, chránim, tvorím, viem.“ Vedeli sme, čo chceme aj ako chceme financie využiť. Keďže ako učiteľky 1. stupňa sme nemali prehľad o financiách a celkovo o príprave popisu projektu a návrhu rozpočtu, oslovili sme firmu CPK Poltár, aby nám s tým pomohla, keďže oni sa projektami zaoberajú. V prvej výzve sme žiaľ neuspeli. No nevzdali sme sa, zapojili sme sa hneď do druhej výzvy. A boli sme úspešní!

Manažérkou projektu sa stala Mgr. Iveta Gajdošová a jej asistentkou PaedDr. Erika Zoková, ktoré spolu s pani zástupkyňou PaedDr. Ľubkou Machavovou pripravili aktivity projektu. Nápomocné a ochotné boli samozrejme všetky učiteľky na prvom stupni. Na projekte začali pracovať aj vyučujúce Mgr. Zdenka Weisssová a Mgr. Elena Haruštiaková z 1. stupňa a Mgr. Vladimíra Albertová a Mgr. Jana Lorinčíková z 2. stupňa. Celý projekt sme naplánovali do troch aktivít, všetky aktivity začali prebiehať od októbra 2009. Najdlhšou aj najnáročnejšou aktivitou bola príprava pracov-

ných listov s environmentálnou – regionálnou tematikou pre novovytvorené predmety Environmentálna a Regionálna výchova. Súčasťou tejto aktivity boli aj 4-dňové pobyty v prírode pre žiakov celej školy, kde bol pre ne pripravený zaujímavý program. Posúďte sami! Žiaci 1., 2., 3. a 4. ročníka navštívili Lom nad Rimavicou a okolie prameň Ipľa, Čierny Balog, Černohorskú železničku, Lesnísky skanzen Vydrovo a Bystriansku jaskyňu. Krahule pri Kremnici si zase pochvaľovali žiaci 5. a 6. ročníka, ktorí videli geografický stred Európy, baňu a mincovňu v Kremnici, zámok vo Svätom Antone a Banskú Štiavicu. Veľmi bohatý program mali aj členovia environmentálneho krúžku, boli v Hutách na Liptove. Navštívili Kvačiansku dolinu, Demänovskú ľadovú jaskyňu, Liptovský Mikuláš, Oravský hrad, Hviezdoslavovu horárňu, skanzen v Zuberci a plavili sa loďou po Oravskej priehrade. Práve vďaka tomuto projektu mnohé deti mali možnosť porovnať rozličnosť regiónov, fauny a flóry a odniesť si z pobytov mnoho poznatkov a veselých zážitkov.

Na Environmentálne školenie pre pedagógov sme si vybrali Mgr. Imricha Jakaba, PhD., ktorý úžasnou formou živých aktivít a príkladov využitia environmentálnej výchovy na hodinách vo všetkých vyučovacích predmetoch obohatil naše pedagogické vedomosti a poznatky. Podľa hodnotenia kolegov to bolo jedno z najzaujímavejších a najpestrejších školení.

Druhá aktivita sa sústredila na modernizáciu vyučovania. Zakúpili sme zaujímavé moderné pomôcky, výpočtovú techniku a bezprašné tabule do tried. Prebehlo ITV školenie pre učiteľov s Mgr. Klárou Lužinskou z MPC Banská Bystrica aj školenie o IKT s Ing. Marcelom Bohúnskym. Opäť iba vďaka projektu sme si mohli zmodernizovať triedy a pomôcky, pretože bežná dedinská škola sa zväčša trápi s financiami na prevádzku a platy zamestnancov.

V tretej aktivite sme si výberovým konaním vybrali špeciálneho pedagóga do Disklubu, ktorý sa venuje individuálne zaradeným žiakom, berie si ich z vyučovania, čím pomáha učiteľom pri zlepšovaní

Pokr. zo str. 8

vyučovacích výsledkov týchto žiakov. Po ročnej práci špeciálneho pedagóga Mgr. Tatiany Novenkovej v Dysklube už vieme posúdiť to, čo sme si predtým aj mysleli, že je veľkou oporou a prínosom pre školu. A znovu musíme dodať, že bez financií z projektu by si ho škola nemohla dovoliť zaplatiť. Súčasťou tejto aktivity bolo aj školenie o začleňovaní individuálne zaradených žiakov do výchovno- vyučovacieho procesu v „bežných“ triedach s Mgr. Máriou Šimovou.

Náš projekt by mal trvať do konca marca 2011. Aj keď nie vždy išlo všetko hladko, ešte stále v nás pretrvávajú dobrý pocit, že do našich tried priniesol a priniesie viac radosti, aktivity, záujmu, motivácie a hry, čím prispejeme k zvýšeniu záujmu žiakov o vyučovanie a zmodernizovanie vyučovacieho procesu.

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť/

Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ

Mgr. Iveta Gajdošová a PaedDr. Erika Zoková

Poltár žil jeden deň rozprávkou

ROZPRÁVKOVÁ SKRINKA,

tak nazvali organizátori regionálnu prehliadku detskej dramatickej tvorivosti. Usporiadateľmi boli BBSK – Novohradské osvetové stredisko v Lučenci a Mesto Poltár. Podujatie sa už tradične koná v poltárskom kultúrnom dome, tento rok to bolo **29. marca 2011**.

Prehliadku otvorila **Mária Ambrušová**, riaditeľka NOS v Lučenci a **Ing. Pavel Olšiak**, prednosta MsÚ v Poltári. Odborná porota, v zložení PhDr. Ľubomír Šárik, Marián Lacko a Mgr. Arpád Szabó, hodnotila najmä kvalitu inscenačného prejavu, jeho umelecké a výchovné hodnoty vybudované na princípoch

dramatickej tvorivosti. V úlohe moderátoriek sa vynikajúco predstavili nové tváre, dve členky DDS Dokorán Lucia Ptáčníková a Zdenka Veličová.

Súťaž prebiehala v dvoch kategóriách, a to v kat. detskej divadelnej súbory - detská dramatická tvorivosť a v kategórii dospelých detí.

Prihlásených bolo doteraz najviac zo všetkých ročníkov - až 13 súborov a odohralo sa 16 predstavení, v ktorých vystúpilo takmer 180 účinkujúcich.

Po skončení súťažnej časti nasledovalo dlho očakávané záverečné vyhodnotenie a predseda poroty Ľubomír Šárik vyzýval zástupcov jednotlivých súborov, aby si prišli prevziať ocenenia.

Na prvom mieste sa umiestnil DDS **EŇONUŇO** pri ZŠ s MŠ Kokava nad Rimavicou, ktorý sa predstavil hrou s názvom „**BRATIA**“. Režisérkou a vedúcou súboru je **Mgr. Eva Švingálová**. Eňonuňo získal zároveň aj hlavnú cenu - **Cenu primátora mesta Poltár, Pavla Gavalca**. Taktiež postúpil na krajskú prehliadku DDT Rozprávkové javisko, ktorá bude 13. – 14. apríla 2011 v POS Žiar nad Hronom.

Druhé miesto a odporúčanie na krajskú prehliadku získal : **DDS POŠTEKLÍM ŤA** pri Súkromnej ZUŠ Lučenec za hru „**KOZLIATKA, ČIAPOČKY A PRASIATKA?**“

Režisérkou je Mgr. Zuzana Kaššová.

Na treťom mieste sa umiestnil DDS **DO-KORÁN** pri ZŠ Novomeského Lučenec za hru „**KEBY**“ v réžii **Moniky Szabóovej** a zároveň vedúcej súboru.

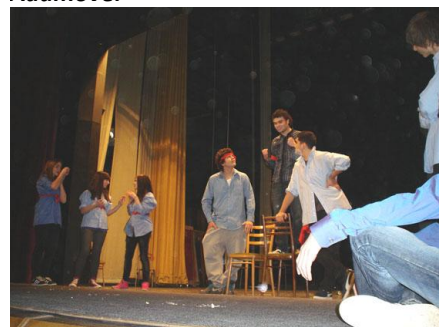
DDS DOKORÁN - „KEBY“

V druhej kategórii postúpil na krajskú prehliadku **DS Timrava** Lučenec s hrou „**TAJOMSTVO DVERÍ**“. Režisérom voľne spracovaných príbehov na motívy knihy Branislava Jobusa Láskavé rozprávky je **Marián Lacko**.

O dramatizáciu a úpravu sa zaslúžili Katarína Mišíková a Dana Turanská. Zriaďovateľom súboru je OZ TIMRAVA, vedúcou je **Sylvia Golianová**, ktorá dokonca v hre aj účinkovala.

Do Revúcej 28.-30.4.2011, na krajskú súťažnú prehliadku amatérskeho činoherného divadla a divadla mladých „**ZOCHOVA DIVADELNÁ REVÚCA**“ porota vybrala **DDS ČOJAVIEM** pri ZUŠ Lučenec s hrou „**O BIELEJ KOŠELI**“. Režisérom, autorom a vedúcim súboru je **Ján Adamove**.

Cenu primátora odovzdal Ing. Pavel Olšiak a potom spoločne s riaditeľkou NOS odovzdali diplomy za pozoruhodné výkony všetkým súborom, ktoré sa prehliadky zúčastnili, taktiež všetky DDS obdržali vecné ceny od mesta Poltár. Okrem toho každý súbor získal výrobok zo šúpolia od ľudovej remeselníčky p. Rechteríkovej,

pokr. str.10

ktorej za tento sponzorský dar chceme poďakovať. Záver prehliadky bol venovaný rozboru s vedúcimi a režisérmi súborov.

Divácku kulisu tvorili okrem súťažiacich aj žiaci ZŠ a deti MŠ v Poltári, za čo patrí poďakovanie vedeniu týchto školských zariadení. Mesto Poltár zabezpečilo zároveň chutné občerstvenie a aj touto cestou im patrí veľká vďaka. Celú prehliadku si pozorne „odsedel“ aj nový predseda kultúrnej komisie Pavel Sihelský a po skončení poďakoval všetkým ako sa patrí.

V Poltári je nové vedenie mesta a na stretnutí s primátorom a prednostom padli nové návrhy a už teraz sa diskutovalo, že ten budúci ročník by mohol byť pestrejší o sprievodné podujatia pred KD venované rozprávke, keďže aj náš najväčší rozprávkár P. E. Dobšinský oslavuje v marci výročie narodenia. Zámerom by malo byť, aby sa nielen deťom, ale aj dospelým priblížilo bohatstvo pravých slovenských rozprávok.

Kúzlo zvuku
Tibetské spievajúce misy a ľudský hlas

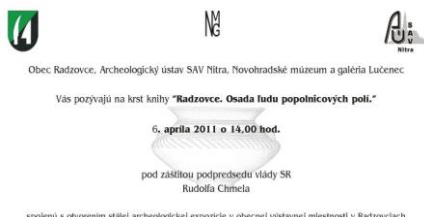
Workshop - dielňa na tému zvuk a jeho vplyv na zdravie človeka

Zvuková meditácia • Masáž tela zvukom • Ľúbka relaxácia
Pozbúdzajúca zvuková terapia • Čítanie zaurického poľa
Harmonizácia čakar

Ladba zvukom a používanie tibetských tzv. spievajúcich mis má v humajnapkej oblasti dlhú tradíciu. Je dokázané, že tento spôsob ľahky má pozitívny vplyv nielen na ľudskú koncentráciu a kvalitu meditácie, ale napomáha i pri liečovaní ľavej časti a srdca. Účinné techniky potom pomáhajú prirodzene životnej energii v tele (čiarnej silu) priamo, a tak posilujú imunitu, dýchanie, intonáciu a celkové vymanenie človeka. Zvuky tibetských mis môžu tiež harmonizovať šakry, napomáhať synchronizácii mozgových hemisfér, odhaniať negatívne a emócie blízko, či rovnako liečiť.

Telíme sa so Vámi
František Horvát

**7. Apríla 2011
o 17.00 hod.**
Novohradská knižnica v Lučenci
Oddelenie náučnej literatúry

Obec Radzovce, Archeologický ústav SAV Nitra, Novohradské múzeum a galéria Lučenec

Vás pozývajú na kresťanskú knihu "Radzovce. Osada ľudu popolnicových poľí."

6. apríla 2011 o 14.00 hod.
pod záštitou podpredsedu vlády SR
Rudolfa Chmelu

spojení s otvorením stálnej archeologickej expozície v obecnej výstavnej miestnosti v Radzovciach

Kam za kultúrou?

**BBSK – Novohradské osvetové
stredisko Lučenec**
v spolupráci s Mestom Lučenec
v Dome kultúry B. S. Timravy:

**7. 4. „O CENU PRIMÁTORKY A
RIADITEĽKY NOS“**

– regionálna súťažná prehliadka
moderného tanca

12. 4. Hviezdoslavov Kubín –
regionálne kolo súťažnej prehliadky
v umeleckom prednese

15. 4. „Detský folklórny festival“
– regionálna súťažná prehliadka
detského folklórneho tanca

**v spolupráci s Domom Matice
slovenskej v Lučenci:**

13. – 29. 4. „AMFO 2011“ –
regionálna výstava amatérskej
fotografie

**BBSK – Novohradské múzeum
a galéria Lučenec**

7. 4. – 31. 5. 2011

Veľký tresk a tajomstvo života
– autorská výstava svetoznámeho
sklára Jána Zoričáka

**Mesto Lučenec – mestský úrad,
oddelenie školstva, sociálnych vecí,
kultúry a športu**

6. 4. MNÍŠKY II. MILIONÁRKY
– muzikálová komédia
– kino Apollo o 19.00 hod.

**7. 4. Vyhlásenie najúspešnejších
športovcov mesta Lučenec –**
Dvorana Reduty o 18.00 hod.

8. 4. „JA MALKÁČ“

– DS Timrava – Dom kultúry
B.S. Timravy o 19.00 hod.

**18. 4. „One Man Show Miroslava
Donutla“ – kino Apollo o 19.00 hod.**

**29. 4. Stavanie mája – pred DK BST
o 17.00 hod.**

Mesto Fiľakovo

1. 4. Koncert skupiny EDDA
Majdnem-SLOVAKIA REVITAL
BAND – MšKS o 18.00 hod.

**8. 4. Svetový deň Rómov – hradný
areál o 15.00 hod.**

15. 4. Výroba veľkonočných kraslíc
– mestská knižnica o 14.00 hod.
**16. 4. Div. predstavenie Divadla
FÉLING z Békešskej Čaby**
– MšKS o 18.00 hod.

**25. 4. „Palócka Veľká noc“ na
Fiľakovskom hrade**
– hradný areál o 10.00 hod.

**29. 4. Stavanie mája – Námestie
Slobody o 14.30 hod.**

30. 4. Tematický zájazd

Pozvánky

Adela Balážová

– výstava obrazov – Café Lehár

kam do mesta **Mestské noviny**

Týždenník mesta Lučenec • 13. 4. 2007 • Ročník 3 • Číslo 13 • Náklad: 12 000 ks • Cena: zdarma

Tel.: 047/451 31 23, tel./fax: 047/451 31 21, e-mail: mestskenoviny@lucenec.sk

**MEDIÁLNI
PARTNERI:**

REKUS – regionálny kultúrny mesačník. **VYDÁVA:** Novohradské osvetové stredisko, Kármánova 2, 984 01 Lučenec. Registrované na MK SR – evidenčné číslo: EV 3991/10. **REDAKTOR:** Michal Abelovský, tel.: 45 12 703, 45 131 78. **GRAFICKÁ ÚPRAVA:** Renáta Adamová **ZODPOVEDNÁ:** Mária Ambrušová, riaditeľka NOS v Lučenci
E-mail: noslc@noslc.sk, abelovsky@noslc.sk, **TLAČ:** NOS v Lučenci, www.noslc.sk

NEPREDAJNÉ